

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

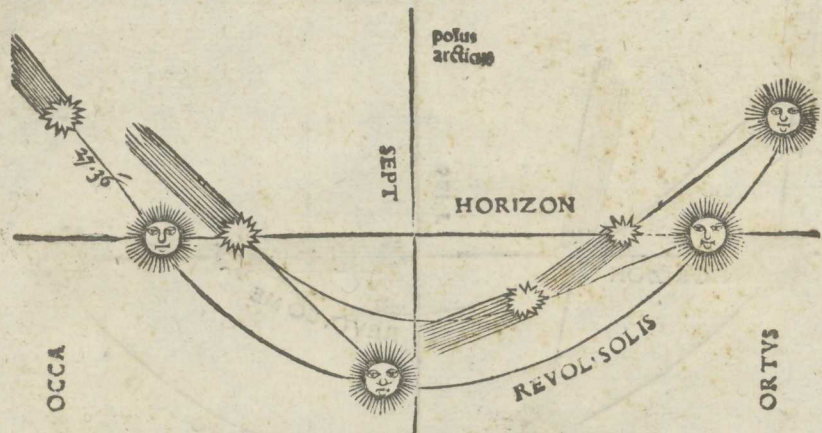
Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

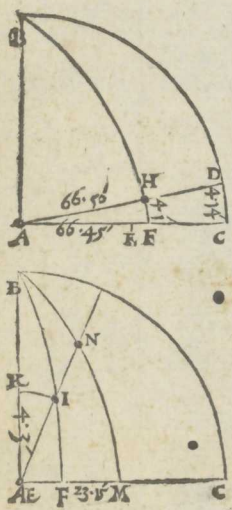
ASTRONOMICVM

Quem Sol & Cometa peregerint ortum occasumq; 23 Augusti die

Vicesimo quarto autem Augusti adhuc aliqua ex parte Cometa mihi conspectus est, non autem contemplatus diligentia priori, quomodo videlicet cauda Solem sequuta sit, cuius occasione hanc contemplationis viam aggressus sum.

Quomodo motus diurnus Cometae sit inuestigandus.

DVO adhuc restant per meteoroscopium quaerenda pro Cometae usu, motus nempe ipsius Cometae diurnus, id est, quantum indies promouerit, & quam incedendo semitam descripserit, id est, qua in parte eclipticam transcenderet, quae duo loca, qui caput & caudam draconis appellare voluerit, non errauerit. In motu diurno cognoscendo locum Cometae quem in ecliptica sub observationis tempore tredecimum videlicet diem Augusti tenuit, latitudinem quoque eiusdem, similiter etiam loca quae in 14 die incoluit pro exemplo desumemus. Die igitur 13 verus locus Cometae erat 19 gradus 15 mi. Ω . Latitudo eiusdem gra. 23 mi. 15 Septentrionalis. Die autem 14, locus Cometae verus fuit gradus 23 mi. 39 Ω . Latitudo gradus 23 mi. 2. Differentia iam longitudinis est gra. 4 mi. 14, quam quidem differentiam in meteoroscopii limbo à C versus B requirens cum litera D signet, complementum post haec latitudinis minoris, grad. scilicet 66 mi. 58 ab A versus B numerans cum litera G inscribat filumque cum margarita eidem adiungat. Filo rursus super D litteram acto, margarita numerum in H aere puncto prodit H F numerum pro catheto supponendum. Quo supposito, gradus ab F in A numerentur, ab illisq; latitudinis complementum subtractum, quantitatē E F relinquet. Postea rursus quantitatem E F ab A versus C computans, cum litera F, sicut in secundo patet quadrante, inscribat, unde versus B ascendens numeri H F quantitatem vocans cum litera I notet, Super I margaritam figens, filium in A B lineam promoueat, eo enim promotio, gra. 4 mi. 3 in K puncto ab vnione secari cernet, motum scilicet Cometae diurnum à primâ in secundam vsq; obseruationem, Eadem ratione singulorum dierum motus indagantibus, tales sese offerunt.

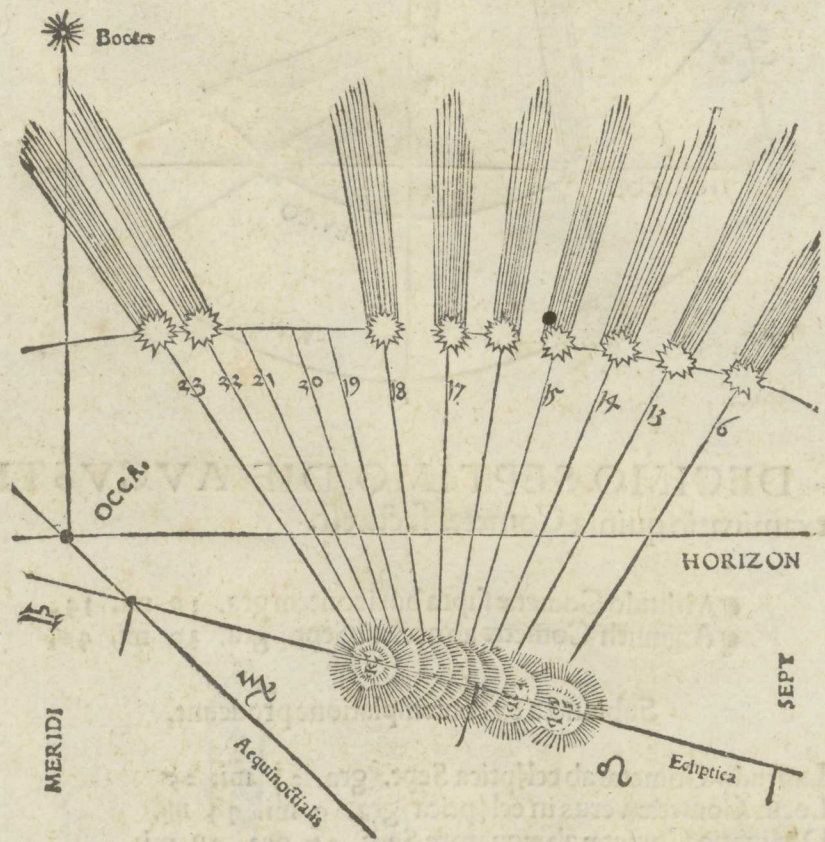
- ¶ A 13 vsq; ad 14 diem gra. 4 mi. 3
- ¶ A 14 vsq; ad 15 gradus 4 mi. 0
- ¶ A 15 vsq; ad 16, gradus 6 mi. 0
- ¶ A 16 vsq; ad 17, gradus 5 mi. 24
- ¶ A 17 vsq; ad 18, gradus 5 mi. 0
- ¶ A 22 vsq; ad 23 gradus 3 mi. 40

NVNC pro indagandis capite caudaq; draconis, filum per I ducatur, ab A autem versus C latitudo maior accepta cum M littera exprimat. Ab M deinde B versus ascendens gradus 84 mi. 45 inuenta, in puncto N, finita vero Cometae loco, qui est 19 gra. 15 mi. Leonis adiciantur, quae adiecta caput draconis arguunt, 14 videlicet in gradum, caudam vero 14 δ , Ventrem vero 14 Leonis. Eodem modo caput & cauda per quemlibet motum diurnum reperiuntur, quo licet in negotio nonnunquam differentiae paucillum occurrat, pro nihilo tamen ducendum penitus est. Istiusmodi operationis mentio se offeret vberior in Cosinographia nostra, vbi de locorum distantijs, longitudinum, latitudinumq; gradibus inueniendis tractatio absoluetur. Quilibet vero vel mediocriter peritus imaginari locum Solis sub horizonte deprehendat facile, quomodo cauda Solis creata sit. A principio enim in Boream inclinari visa quae est, postea in meridiem flectebatur, ob velocitatem nimirum motus, quo superabat Cometa Solem, quod animaduersum est precipue diebus 17, 18, 22, & 23, sicuti figura subordinata ostendit clarissime

CAESAREVM

FIGVRA PRAESENS QVALIS

COMETA INDIES SVPRA HORIZONTEM apparuerit, primo, die sexto Augusti, Secundo, decimotertio. Postea decimo quarto, decimo quinto, decimo sexto &c. donec disparere coepit, quemq; diem motum ferè peregerit, vsq; caudam principio in Septentrionem, vltimo vero in meridiem à Sole generatam reclinauerit.

At, dicit forsan hic aliquis perperam Cometae motum diurnum, reuolutionis circulum, caput caudamq; eiusdem assignari, tanq; illius, qui regularum non obrinuerit incessum, cumq; iam olim philosophis & Astrologis perspectum sit, proditumq; cometas nihil esse aliud quàm terrestres halitus siue exhalationes calidas & siccas, pingues & glutinosas, virtute astrorum supremam vsq; ad aëris regionem eleuatas, ibidemq; succensas, orbis vero nequaquam Cometas habere, quare regulari etiam carere motu. Illud equidem negare non auisim, cum tamen simillimū deprehensi sint Cometae nostri motum absolute regulari, neq; huc illuc auisu in aëtere volitantis raptus sit, nihil obstiterit sane motum eiusdem aliqua etiam regula astringere. Sunt tamen qui cometam esse dicunt exalationem subtilem non inflammata, sed luculentem à lumine Solis, cui sententiae & nos accedimus, nostros siquidem cometas tale quid esse certissimum est. Hoc autem supposito, nō difficile est, caudam imaginari. Neq; vero omnes hic Cometas intelligi volo, dubium enim non est, quosdam esse per se accensos, sicut etiam in superioribus meminimus. Quid autem talem ingeneret motum cometæ præter sphaerarum superiorum raptus violentiores, & potissimum Lunæ vicinioris scz, non habeo quid dicam.

OBSERVATIO PRIMA COMETAE SECVNDI.

SECVNDVS Cometa Anno 1532 fulsit in regione orientali, coepit autem videri 25 Septembris, in diem vsq; 20 Nouembris, septies per me & studio, sissimè obseruatus. PRIMO autem omnium secundo Octobris die in Dreseno misnia oppido (cuius loci altitudo est 51 gra.) hora Solis ortum præcedente quinta, In qua contemplatione Azimuth altitudinē huiusmodi reperta sunt.

- ¶ Altitudo Cometae supra horizontem 13 gra. 10 mi.
- ¶ Azimuth eiusdem ab ortu versus meridiem 24 gra. 30 mi.
- ¶ Altitudo cordis Leonini gra 34.
- ¶ Azimuth eiusdem gra. 19 mi. 22.

Hij